

РІШЕННЯ

про результати заслуховування керівництва Державної податкової служби України, Державної митної служби України, Бюро економічної безпеки України, Національної поліції України з питань боротьби з тіньовим ринком підакцизної продукції, а саме з нелегальним виробництвом та торгівлею тютюновими виробами

04 квітня 2024 року
протокол № 170

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (далі – Комітет) на своєму засіданні 25 березня 2024 року, проведеному в режимі відеоконференції, заслухали керівництво Державної податкової служби України (далі - ДПС), Державної митної служби України (далі – ДМС), Бюро економічної безпеки України (далі – БЕБ), Національної поліції України (далі – Нацполіція) з питань боротьби з тіньовим ринком підакцизної продукції, а саме з нелегальним виробництвом та торгівлею тютюновими виробами.

Підставою для проведення заслуховування керівництва ДПС, БЕБ і Нацполіції 25.03.2024 року стали дані проекту «Моніторинг нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні», що проводить Kantar Україна на замовлення провідних вітчизняних виробників тютюнових виробів, щодо росту у 2023 році середньорічного рівня нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні.

До участі у засіданні були запрошені:

- Заступник Міністра фінансів України **Воробей Світлана Іванівна**,
- начальник організаційно-методичного відділу управління нагляду за додержанням законів органами БЕБ Офісу Генерального прокурора **Єгоров Олександр Миколайович**,
- в.о. Директора БЕБ **Пащук Андрій Вікторович**,
- заступник Директора БЕБ **Перхун Сергій Олександрович**,
- в.о. заступника Голови ДПС **Сокур Євгеній Ростиславович**,
- в. о. Голови ДМС **Звягінцев Сергій Борисович**,
- заступник начальника управління – начальник 2-го відділу управління організації досудового розслідування Головного слідчого управління Нацполіції **Гунько Віктор Юрійович**,

- начальник Головного управління Нацполіції в Дніпропетровській області
Ганжа Олександр Олександрович,

- т.в.о. Керівника Четвертого підрозділу детективів Третього головного підрозділу детективів НАБУ **Буздиган Павло Миколайович,**

- керівництво Державного бюро розслідувань (не приймали участь у засіданні).

Для проведення заслуховування Комітетом проаналізовано інформацію, отриману протягом 2023 року від ДПС, БЕБ і Нацполіції на виконання Рішенням Комітету від 08.05.2023 «Про стан дотримання законодавства, що регулює обіг підакцизних товарів, та забезпечення організації роботи щодо боротьби з тіншовим ринком підакцизної продукції, а саме з нелегальним ввезенням, виробництвом та торгівлею тютюновими виробами, алкогольними напоями та пальним» та листами від 22.01.2024 № 04-32/10-2024/14924 (лист на ДПС), № 04-32/10-2024/14922 (лист на БЕБ) та № 04-32/10-2024/14929 (лист на Нацполіцію) спрямовано уточнюючі переліки питань стосовно вжитих протягом 2023 року заходів щодо боротьби з тіншовим ринком підакцизної продукції, а саме з нелегальним виробництвом та торгівлею тютюновими виробами.

За результатом аналізу отриманої від ДПС, БЕБ і Нацполіції інформації Комітетом листом 18.03.2024 № 04-32/10-2024/59309 до ДПС, ДМС, БЕБ і Нацполіції та Офісу Генерального прокурора було надіслано перелік питань для обговорення на засіданні Комітету 25.03.2024.

У вступному слові Голова Комітету Гетманцев Д.О. зазначив, що за даними проекту «Моніторинг нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні», що проводить Kantar Україна на замовлення провідних вітчизняних виробників тютюнових виробів, середньорічний рівень нелегальної торгівлі тютюновими виробами в Україні в 2023 році сягнув рекордних 21,8% (проти 19,9% в 2022 році), а за даними, отриманими в жовтні 2023 року, рівень нелегальної продукції зріс до 25,7%.

Головою Комітету для інформування народних депутатів – членів Комітету наведені дані ДПС щодо надходжень акцизного податку з вироблених та ввезених тютюнових виробів у 2023 році та січні – лютому 2024 року до державного бюджету України, рівень виконання доведених Міністерством фінансів України показників за зазначені періоди по акцизному податку з вироблених та ввезених тютюнових виробів.

На засіданні Комітету 25.03.2024 обговорювалися питання, які, зокрема, стосувалися нелегального ввезення та вивезення тютюнових виробів та тютюнової сировини, нелегального виробництва тютюнових виробів та роздрібної торгівлі контрафактними тютюновими виробами.

Окремо обговорювалися питання щодо:

- результатів відкритих правоохоронними органами у 2023 році кримінальних проваджень;

- місцезнаходження вилученого в ході досудового розслідування кримінальних проваджень обладнання, тютюнової сировини та тютюнових виробів;
- дотримання правоохоронними органами порядку утилізації вилученого в рамках досудового розслідування кримінальних проваджень майна;
- кількості кримінальних проваджень, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності виробників тютюнових виробів;
- відпрацювання виробників тютюнових виробів та ферментаційних заводів, у тому числі шляхом проведення інвентаризації та хронометражу господарських операцій;
- статистики продажів в DUTY FREE за останній квартал 2023 року і січень-лютий 2024 року;
- виявлених випадків неналежного маркування тютюнових виробів;
- зменшення виручки від реалізації тютюнових виробів за даними РРО і збільшення відсотка торгівлі контрафактними тютюновими виробами в регіонах, зокрема, в Дніпропетровській області;
- відсутності належного контролю з боку правоохоронних органів за сайтами та соціальними мережами, де відбувається незаконна реалізація підакцизних товарів;
- необхідності персоніфікації відповідальності посадових осіб ДПС, БЕБ і Нацполіції при виконанні своїх посадових обов'язків.

Окрема увага народних депутатів – членів Комітету була приділена відкритому 24.04.2023 кримінальному провадженню №7202300031000022 по ТОВ «ТАБАКО ДІМ» та відсутності конкретних результатів досудового розслідування по зазначеній справі протягом року.

За результатом отриманих під час заслуховування пояснень від ДПС, БЕБ, Нацполіції та інших органів, присутніх 25 березня 2024 року на засіданні Комітету, народні депутати-члени Комітету в черговий раз дійшли висновку про недостатній результат роботи правоохоронних органів у сфері боротьби з тіншовим ринком тютюнових виробів.

За результатами заслуховування керівництва ДПС, ДМС, БЕБ, Нацполіції Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики вирішив доручити:

1. Міністерству фінансів України:

1.1. розглянути пропозицію, висловлену народними депутатами – членами Комітету на засіданні Комітету 25.03.2024 щодо внесення змін до Податкового кодексу України стосовно оподаткування акцизним податком неферментованої тютюнової сировини, що ввозиться на митну територію України, та надати Комітету пропозиції щодо порушеного питання в термін до 01.05.2024 року;

1.2. розглянути пропозицію щодо внесення змін до чинного законодавства стосовно заборони роздрібної торгівлі тютюновими виробами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, в кіосках або місцях торгівлі, торговельною площею менше 20 кв. метрів, та щодо можливого запровадження роздрібної торгівлі такими товарами (продукцією) через торгові автомати. Позицію МФУ по зазначеному питанню надати Комітету в термін до 01.05.2024 року.

2. ДПС:

2.1. рекомендувати у відповідності до Податкового кодексу України включити до плану графіку – документальних перевірок на 2024 рік та провести протягом 2024 року документальні перевірки:

ТОВ «Табак Дім» (ТОВ «Місцева Виробнича Група») (код - 43873464)

ТОВ «Маршалл Файнест Табакко Юкрейн» (код - 43264239)

ТОВ «Українське тютюнове виробництво» (код - 41519237)

ТОВ «Винниківська тютюнова фабрика» (код - 37741731)

В ході документальних перевірок дослідити, зокрема, питання повного технологічного циклу виробництва тютюнових виробів, ймовірно нелегального виробництва тютюнових виробів, використання підроблених марок акцизного податку, зберігання, реалізація тютюнових виробів без марок акцизного податку. За потреби запросити у БЕБ додаткову інформацію щодо ймовірних порушень по зазначеним суб'єктам господарювання для додаткового дослідження в рамках проведення документальних перевірок. За результатами проведених перевірок поінформувати Комітет.

2.2. протягом 2024 року забезпечити:

відпрацювання виробників тютюнових виробів, у тому числі шляхом проведення інвентаризації та хронометражу господарських операцій, встановлення фактичних залишків продукції та сировини для її виробництва, співставлення інформації про фактичні обсяги виробництва та обігу підакцизної продукції з даними бухгалтерського обліку;

проведення фактичних перевірок в місцях зберігання тютюнової сировини та в місцях діяльності з ферментації тютюнової сировини;

проведення фактичних перевірок в місцях роздрібної торгівлі тютюновими виробами з виторгами через РРО/ПРРО нижчих ніж середньогалузеві, перевірку наявності та автентичності марок акцизного податку, дотримання платниками податків максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби.

Про результати виконання інформувати Комітет щоквартально у 15-денний строк після закінчення кварталу.

2.3. протягом квітня – червня 2024 року розміщувати на своєму офіційному веб-сайті інформацію щодо обсягу, реалізованих тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі (за даними СОД РРО відповідно до кодів згідно УКТ ЗЕД, що їм належать)

у розрізі території територіальних громад третього рівня двічі на місяць 01 та 15 числа місяця (за період який передує попередньому).

2.4. забезпечити відпрацювання на постійній основі спільно з Нацполіцією ліцензованих роздрібних точок продажу тютюновими виробами, зокрема, визначених у додатку. Про результати інформувати Комітет щоквартально у 15-денний строк після закінчення кварталу.

2.5. спільно з Нацполіцією перевірити інформацію, надану на засідання Комітету бізнес асоціаціями, щодо фактів продажу контрафактних сигарет «Camel» та «Rothmans» (виробництва ТОВ «УКРАЇНСЬКЕ ТЮТЮНОВЕ ВИРОБНИЦТВО») по ціні 58 грн в м. Рівне, в мережі «Сотка », ФОП Максимчук; сигарет «ТІТО» та «FRIDA» з підробленими марками акцизного податку (виробництва ТОВ «Маршал Файнест Табако Юкрейн») в м.Одеса, в мережі ТОВ ЕкоТайм 23 та ТОВ Українські Напої Південь; сигарет «D&B» та «REGINA» з підробленими марками акцизного податку (виробництва ТОВ «Імперія.Табак.ЛТД») в м. Одеса, в мережі кіосків Шевченко (ФОП Шевченко А.А., ФОП Шевченко А.В., ФОП Шевченко А.О., ФОП Шевченко та інші пов'язані ФОП. Про результати поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року.

2.6. поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року про місцезнаходження обладнання та сировини, що вилучена правоохоронними органами під час слідчих дій (обшуку) в ТОВ «Юнайтед Табако» у 2022 році.

3. ДМС:

На базі статистичних даних ДМС здійснити економічний аналіз ефективності дії норм Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо протидії незаконному обігу тютюнових виробів» (№ 3326 - IX від 10 серпня 2023 року) та поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року про результати такого аналізу.

4. БЕБ:

4.1. вжити невідкладних заходів по припиненню незаконної діяльності суб'єктів господарювання із виробництва, імпорту та роздрібної торгівлі тютюновими виробами;

4.2. забезпечити швидке, неупереджене та законне розслідування кримінальної справи (провадження) №7202300031000022 по ТОВ «ТАБАКО ДІМ» та припинення злочинної діяльності зазначеного підприємства;

4.3. забезпечити на постійній основі співпрацю з ДПС в частині надання інформації щодо ймовірно нелегального виробництва тютюнових виробів виробниками тютюнових виробів;

4.4. поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року про призначені в рамках досудового розслідування кримінальних проваджень, відкритих протягом 2023 року, порівняльні експертизи пачок сигарет, та їх результати на дату інформування;

4.5. поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року про кількість вилученого протягом 2023-2024 років обладнання, тютюнової сировини та тютюнових виробів в рамках досудового розслідування кримінальних проваджень із зазначенням місцезнаходження вилученого майна, кількість і вартість реалізованого протягом 2023 та 2024 років вилученого протягом 2023 - 2024 років обладнання, тютюнової сировини та тютюнових виробів, кількість утилізованого протягом 2023 - 2024 років обладнання, тютюнової сировини та тютюнових виробів;

4.6. забезпечити виконання (на постійній основі) пункту 3 Порядку обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 1998 р. № 1340, щодо оприлюднення на власному веб-сайті інформації про вилучене та знищене майно.

5. Нацполіції:

5.1. забезпечити систематичне здійснення заходів операції «Акциз» в місцях роздрібного продажу тютюновими виробами, зокрема, визначених у додатку;

5.2. забезпечити відпрацювання спільно з ДПС роздрібних точок продажу тютюновими виробами, наведених у додатку. Про результати (припинення злочину та вилучення знарядь злочину) поінформувати Комітет до 15.05.2024 року.

5.3. спільно з ДПС перевірити інформацію, надану на засідання Комітету бізнес асоціаціями, щодо фактів продажу контрафактних сигарет «Camel» та «Rothmans» (виробництва ТОВ «УКРАЇНСЬКЕ ТЮТЮНОВЕ ВИРОБНИЦТВО») по ціні 58 грн в м. Рівне, в мережі «Сотка», ФОП Максимчук; сигарет «ГІТО» та «FRIDA» з підробленими марками акцизного податку (виробництва ТОВ «Маршалл Файнест Табакко Юкрейн») в м. Одеса, в мережі ТОВ «ЕкоТайм 23» та ТОВ «Українські Напої Південь»; сигарет «D&B» та «REGINA» з підробленими марками акцизного податку (виробництва ТОВ «Імперія.Табак.ЛТД») в м. Одеса, в мережі кіосків Шевченко (ФОП Шевченко А.А., ФОП Шевченко А.В., ФОП Шевченко А.О., ФОП Шевченко та інші пов'язані ФОП). Про результати поінформувати Комітет в термін до 15.04.2024 року.

5.4. забезпечити виконання (на постійній основі) пункту 3 Порядку обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 1998 р. № 1340, щодо оприлюднення на власному веб-сайті інформації про вилучене та знищене майно.

6. Офісу Генерального прокурора

6.1. до 15.04.2024 року поінформувати Комітет про стан досудового розслідування кримінального провадження №72023000310000022 по ТОВ «ТАБАКО ДІМ».

6.2. створити комісію за участі представників СБУ та ДПС для періодичної перевірки (щоквартально) збереженості обладнання та сировини, що вилучена в 2022 році у ТОВ «Юнайтед Тобако» в місцях її зберігання із залученням представників профільної асоціації виробників тютюнових виробів. Про результати роботи комісії інформувати Комітет щоквартально до дати реалізації чи утилізації зазначеного обладнання та сировини.

За результатами заслуховування керівництва ДПС, ДМС, БЕБ, Нацполіції Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики вирішив:

1. Рекомендувати Голові ДПС застосувати практику персональної відповідальності керівників відповідних підрозділів ДПС за неналежну роботу по упередженню реалізації та/або виробництва тютюнових виробів без сплати акцизного податку та/або застосування РРО.

2. Рекомендувати в.о. Директора БЕБ застосувати практику персональної відповідальності керівників відповідних підрозділів БЕБ за неналежну роботу по упередженню реалізації та/або виробництва тютюнових виробів без сплати акцизного податку та/або застосування РРО.

3. Визнати незадовільною роботу Національної поліції України по здійсненню заходів операції «Акциз» в чотирьох регіонах з найбільшим розповсюдженням нелегальної торгівлі тютюновими виробами: Дніпропетровська, Одеська, Харківська та Запорізька області.

4. Рекомендувати Голові Національної поліції України розглянути питання відповідності займаній посаді начальника Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, а також начальників районних територіальних (відокремлених) підрозділів Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, та прийняти відповідні кадрові рішення.

5. Не пізніше 30.05.2024 року повторно заслухати питання боротьби з тіньовим ринком підакцизної продукції, а саме з нелегальним виробництвом та торгівлею тютюновими виробами на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики за участю уповноважених органів.

Додаток: Перелік точок роздрібної торгівлі, для відпрацювання ДПС та Нацполіцією.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев